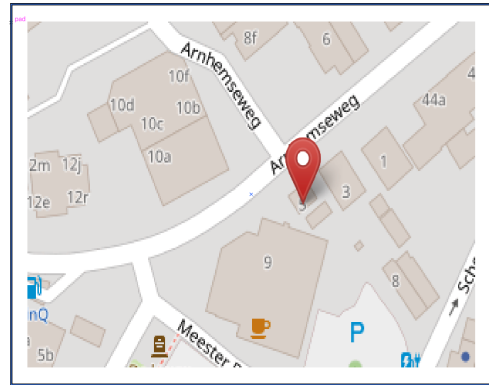

Transformatorhuisje
Arnhemseweg 5
6991 DK Rheden

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000195
Inschrijving register 21 december 1999
Kadastrale aanduiding Rheden C 471

Historie en ligging:

Aan de Arnhemseweg gelegen transformatorhuisje van de NUON. Het waarschijnlijk uit de late jaren twintig daterende trafohuisje is uitgevoerd in een bij dit bouwtype weinig toegepaste traditionalistische trant met enige invloeden van het baksteenexpressionisme. In tegenstelling tot veel andere in die tijd gebouwde transformatorhuisjes is dit huisje niet van een modern plat dak of een flauw hellend schilddak met een bitumineuze dakbedekking voorzien. Hier is sprake van een hoog schilddak gedekt met rode kruispannen. Het huisje is dus zoveel mogelijk aangepast aan de omgeving die voornamelijk wordt gevormd door woonhuizen uit de late negentiende eeuw en vroege twintigste eeuw. Het huisje behoort tot het type A31 waarbij de deur naar de laagspanningsruimte in de linker zijgevel is gelegen. Het huisje bezit in deze gevel nog de originele houten deur. Ook de voorgevel bezit nog een deur uit de bouwtijd die hier in staal is uitgevoerd. Het trafohuisje wordt omgeven door een eenvoudig hekwerk. Een in bouwstijl vergelijkbaar type trafohuisje is gelegen aan de Prinsenstraat in Dieren.

Plattegrond en opbouw:

Op een nagenoeg rechthoekige plattegrond opgetrokken gebouwtje onder een overstekend schilddak gedekt met rode kruispannen. Het trafohuisje is opgetrokken in twee kleuren baksteen gemetseld in halfsteens verband. Het trasraam wordt afgesloten door een rollaag. In het trasraam bevinden zich gemetselde ventilatieroosters. De gevels worden geleed door (hoek)lisenen die rechthoekige aan de bovenzijde door bloktandlijsten afgesloten panelen omvatten. De gevels worden tussen de hoeklisenen afgesloten door tweesteens rollagen.

Voorgevel:

De asymmetrisch in vier traveeën ingedeelde voorgevel heeft in de derde travee een door een tweesteens rollaag afgesloten ijzeren deur met een indeling in panelen. Op de deur is in metaal een bordje aangebracht met het opschrift: 'Provinciale / Electriciteitswerken / Hoogspanning / Levensgevaarlijk / Aanplakken op dit gebouwtje / streng verboden'. Op het bordje zijn tevens twee provinciewapens en een gestileerde bliksemschicht aangebracht.

Linker zijgevel:

Deze drie traveeën brede gevel bezit in het midden een oorspronkelijke houten deur afgesloten door een tweesteens rollaag.

Achtergevel en rechterzijgevel:

Deze gevels zijn behoudens enige ventilatieroosters blind uitgevoerd.

Reden van plaatsing:

Stedenbouwkundige criteria:

- Het trafohuisje is van belang door de sterk beeldbepalende situering dicht aan de Arnhemseweg nabij de zuidelijke dorpsentree. Als zodanig is het trafohuis van bijzondere betekenis voor het aanzien van de historisch gegroeide dorpskern van Rheden waarvan het karakter bepaald wordt door een oude wegenstructuur en een bebouwing die grotendeels in de huidige vorm uit de periode 1850-1940 dateert. Het trafohuisje is van belang voor de instandhouding van het karakter hiervan.

Architectuurhistorische criteria:

- Het trafohuisje vormt een goed en vrij gaaf voorbeeld van een in opdracht van de provinciale electriciteitsmaatschappij P.G.E.M. mogelijk naar ontwerp van de architect G. Versteeg sr. gebouwd trafohuisje dat is uitgevoerd in een voor de trafohuisjes van deze electriciteitsmaatschappij bijzondere combinatie van traditionalistische opvattingen en invloeden van de Amsterdamse School of baksteenexpressionisme;
- Het trafohuisje bezit een voor de bouwtijd karakteristieke detaillering en materiaalgebruik waarbij met name de toepassing van een schilddak en de lisenen opvallen.

Cultuurhistorische criteria:

- Het trafohuisje is van belang als goed voorbeeld van een functioneel en destijds betrekkelijk nieuw gebouwtype ten behoeve van de elektriciteitsvoorziening, in combinatie met de opmerkelijk rijke verschijningsvorm van de eerste generatie trafohuisjes. Het trafohuis is van belang voor de typologische ontwikkeling van de door PGEM gebouwde transformatorhuisjes en is tevens van belang als herinnering aan de elektrificatie van de gemeente Rheden in het algemeen en het dorp Rheden in het bijzonder.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 2c, 3a en 3c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Transformatorhuisje Arnhemseweg 5 Rheden